

Politieke Markt

Zitting van 8 december 2020
Beleid en Uitvoering - Vergunningverlening en
T&H

Benoemen van leden Welstands- en monumentencommissie - besluitvormen

Auteur

Marga Hoven

Overlegd met

Wijnanda Lok, Gerben Klaren

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

Als gevolg van het verstrijken van de benoemingstermijn van de leden van de gecombineerde Welstands- en monumentencommissie is het noodzakelijk dat de leden worden herbenoemd. Op grond van de Woningwet moeten bouwplannen (aanvragen omgevingsvergunning) ter advisering worden voorgelegd aan een onafhankelijke welstandscommissie.

Naar verwachting treedt op 1 januari 2022 de Omgevingswet in werking. Eén van de doelen van de wet is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit. Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Met de inwerkingtreding van deze wet komen de huidige Welstands- en monumentencommissies van rechtswege te vervallen. In de plaats van een welstandscommissie moet de gemeenteraad dan een gemeentelijke adviescommissie instellen. Gemeenten hebben een grote vrijheid in de wijze waarop zij het doel van een goede omgevingskwaliteit willen bereiken. Dat geldt ook voor de rol van de gemeentelijke adviescommissie (hierna: commissie) daarbij. Een adequate invulling van de taak en de werkwijze van deze commissie draagt bij aan het doel van een goede omgevingskwaliteit. Uw raad kan voor wat betreft de uitvoering van het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke regelgeving zelf bepalen welke taken de gemeentelijke adviescommissie krijgt.

Omdat dit betekent dat 2021, zoals het nu lijkt, het laatste jaar is voor de Welstands- en monumentencommissie in haar huidige vorm, wordt voorgesteld de benoemingsperiode van alle al zittende leden te verlengen. Een aantal leden heeft echter de in de gemeentelijke Bouwverordening bepaalde maximale zittingsduur van 6 jaar bereikt. Voorgesteld wordt daarom om, als overgangsmaatregel naar de Omgevingswet, de maximale herbenoemingstermijn in de gemeentelijke Bouwverordening aan te passen in 4 jaar (was 3 jaar).

Daarbij wordt op dit moment (vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsplan) gewerkt aan een nieuw welstandsbeleid. In dit beleid wordt voor grote delen van de gemeente een lichte welstandstoets ingevoerd. Deze welstandstoets kan ambtelijk worden uitgevoerd. Deze plannen hoeven dan ook niet meer ter advisering aan de welstandscommissie voorgelegd te worden. Het college is voornemens dit nieuwe welstandsbeleid in de loop van volgend jaar ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen.

In de loop van het vierde kwartaal van 2021 zal een voorstel voor de taken en de samenstelling van de gemeentelijke adviescommissie die op grond van de Omgevingswet wordt ingesteld, ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Beschrijving

Inleiding

Als gevolg van het verstrijken van de benoemingstermijn van de leden van de gecombineerde Welstands- en monumentencommissie is het noodzakelijk dat de leden worden herbenoemd. Op grond van de Woningwet moeten bouwplannen (aanvragen omgevingsvergunning) ter advisering worden voorgelegd aan een onafhankelijke welstandscommissie.

Naar verwachting treedt op 1 januari 2022 de Omgevingswet in werking. Eén van de doelen van de wet is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit. Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Met de inwerkingtreding van deze wet komen de huidige Welstands- en monumentencommissies van rechtswege te vervallen. In de plaats van een welstandscommissie moet de gemeenteraad dan een gemeentelijke adviescommissie instellen. Gemeenten hebben een grote vrijheid in de wijze waarop zij het doel van een goede omgevingskwaliteit willen bereiken. Dat geldt ook voor de rol van de gemeentelijke adviescommissie (hierna: commissie) daarbij. Een adequate invulling van de taak en de werkwijze van deze commissie draagt bij aan het doel van een goede omgevingskwaliteit. Uw raad kan voor wat betreft de uitvoering van het gemeentelijke beleid en de gemeentelijke regelgeving zelf bepalen welke taken de gemeentelijke adviescommissie krijgt.

Omdat dit betekent dat 2021, zoals het nu lijkt, het laatste jaar is voor de Welstands- en monumentencommissie in haar huidige vorm, wordt voorgesteld de benoemingsperiode van alle al zittende leden te verlengen. Een aantal leden heeft echter de in de gemeentelijke Bouwverordening bepaalde maximale zittingsduur van 6 jaar bereikt. Voorgesteld wordt daarom om, als overgangsmaatregel naar de Omgevingswet, de maximale herbenoemingstermijn in de gemeentelijke Bouwverordening aan te passen in 4 jaar (was 3 jaar). De leden die dit betreft zijn in dit voorstel aangegeven met een *.

Daarbij wordt op dit moment gewerkt aan een nieuw welstandsbeleid. In dit beleid wordt voor grote delen van de gemeente een lichte welstandstoets ingevoerd. Deze welstandstoets kan ambtelijk worden uitgevoerd. Het college is voornemens dit nieuwe welstandsbeleid in de loop van volgend jaar ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen.

In de loop van het vierde kwartaal van 2021 zal een voorstel voor de taken en de samenstelling van de gemeentelijke adviescommissie die op grond van de Omgevingswet wordt ingesteld, ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. Artikel 9.3 lid 2 van de Bouwverordening Steenwijkerland 2012 als volgt aan te passen:
 - De leden van de welstandscommissie kunnen ten hoogste voor een termijn van drie jaar worden benoemd. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar.
2. De volgende personen tot 1 januari 2022 te benoemen tot leden en plaatsvervangende leden van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie van de gemeente Steenwijkerland:

- **Algemeen**

- Voorzitter ir. V.W. Piscaer*
- Plaatsvervangend voorzitter R.J. Beerkens
- Secretaris ir. M.T. ten Hove - van den Heuvel*
- Plaatsvervangend secretaris ir. T. Stahlie - Biersteker
- Plaatsvervangend secretaris ing. J. Ruhl
- **Welstand**
- Lid, deskundige architectuur ir. A. Schurink
- Lid, deskundige architectuur ir. L. Vos
- Lid, stedenbouwkundige ir. R.E. Lamain*
- Lid, stedenbouwkundige ir. D. Majdandzic
- **Monumenten**
- Lid, deskundige architectuurhistorie ir. M.A. van Bleek
- Lid, deskundige architectuurhistorie drs. G.M. van Altena
- Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige ing. T. Temmink
- Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige J.T. Teunis
- Lid, plaatsvervangend deskundige architectuur- en bouwhistorie drs. M. van Damme
- Lid, landschapsdeskundige ir. A. Coops
- Lid, plaatsvervangend landschapsdeskundige ir. I.M. Nij Bijvank - van Herel.

Argumenten

Als gevolg van het verstrijken van de benoemingstermijn van de burger- en deskundige leden van de Welstands- en monumentencommissie is het noodzakelijk om de leden van deze commissie opnieuw te benoemen. Alle bouwplannen (aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen) moeten op grond van de Woningwet ter advisering worden voorgelegd aan een onafhankelijke welstandscommissie. Ook heeft de commissie nog andere, al dan niet wettelijk verplichte, rollen. Zo moeten plannen voor wijzigingen aan monumenten ter advisering aan de commissie worden voorgelegd en toetst plannen die binnen de Waarde Cultuurhistorie in de gemeentelijke bestemmingsplannen worden uitgevoerd.

Op grond van de Woningwet moeten de leden van de welstandscommissie door de gemeenteraad worden benoemd. Leden van de welstandscommissie kunnen op grond van de nu nog geldende Bouwverordening voor een periode van 3 jaar benoemd en deze benoeming kan dan nog eenmaal met 3 jaar worden verlengd.

Voor de monumentenleden, die adviseren op grond van de Erfgoedwet, de Erfgoednota en de cultuurhistorische waarden die vastliggen in de bestemmingsplannen, is geen maximale benoemingstermijn bepaald.

In de Welstands- en monumentencommissie zitten deskundigen met expertise op verschillende terreinen. Bij de samenstelling van de commissie is gekeken naar ervaring op het gebied van welstandsadvisering en een variatie in deskundigheid, zodat er binnen de Welstands- en monumentencommissie een brede expertise aanwezig is. Deze leden functioneren goed en kunnen worden herbenoemd. Van een drietal leden is de maximale benoemingstermijn verstreken die in de Bouwverordening wordt genoemd. Deze leden zijn in het overzicht met een * aangegeven. Uit praktische overwegingen wordt geadviseerd om de Bouwverordening op dit punt aan te passen en de benoeming van deze leden met 1 jaar (extra) te verlengen.

Dit laatste voorstel houdt verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die op 1 januari 2022 wordt verwacht. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komt er van rechtswege een einde aan de functionerende Welstands- en monumentencommissies die we nu kennen. Deze commissies zullen worden vervangen door een gemeentelijke adviescommissie. De samenstelling en de taken van deze gemeentelijke adviescommissie worden, voor de gemeentelijke regelgeving en het gemeentelijk beleid, door het lokale bestuur bepaald.

Met de Omgevingswet wordt het stelsel van ruimtelijke regels volledig herzien. De wet bundelt de wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Belangrijk verbeterdoel van de nieuwe wet is een kader te bieden dat overheden meer afwegingsruimte biedt om doelen voor de leefomgeving te bereiken. "Decentraal, tenzij" is een belangrijk principe van de wet. Dit betekent dat taken en bevoegdheden in principe bij het lokale bestuur, zoals de gemeente liggen. Alleen indien het gaat om een nationaal of internationaal belang of als dat doelmatiger of doeltreffender is, stelt het rijk regels.

Eén van de doelen van de Omgevingswet is het bereiken van een goede omgevingskwaliteit (artikel 1.3 van de wet). Daarbij gaat het om het belang van aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap. Voor het toetsen en beoordelen van de goede omgevingskwaliteit moet een aparte gemeentelijke adviescommissie worden ingesteld. Gemeenten hebben een grote vrijheid in de wijze waarop zij het doel van een goede omgevingskwaliteit willen bereiken. Dat geldt ook voor de rol van de gemeentelijke adviescommissie daarbij. Uw raad zal zelf moeten bepalen welke rol en taken deze gemeentelijke adviescommissie krijgt. Voor 1 januari 2022 zult u hierover een besluit moeten nemen.

Daarbij wordt op dit moment (vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsplan) gewerkt aan een nieuw welstandsbeleid. In dit beleid wordt voor grote delen van de gemeente een lichte welstandstoets ingevoerd. Deze welstandstoets kan ambtelijk worden uitgevoerd. Het college is voornemens dit nieuwe welstandsbeleid in de loop van volgend jaar ter besluitvorming aan uw raad voor te leggen. Dit welstandsbeleid zal eerst als nieuwe Welstandsnota fungeren en op een later tijdstip dan worden overgenomen in het Omgevingsplan. Wanneer het nieuwe beleid is vastgesteld zal de rol van de welstands- en monumentencommissie in de advisering over bouwplannen al kleiner worden, omdat een substantieel deel van de welstandstoetsing dan ambtelijk kan worden uitgevoerd en deze plannen niet meer voorgelegd hoeven te worden aan de welstandscommissie.

Omdat er op 1 januari 2022 in ieder geval een eind komt aan het functioneren van de huidige Welstands- en monumentencommissie, wordt uit praktische overwegingen voorgesteld alle zittende leden her te benoemen tot 1 januari 2022. Alle leden functioneren goed en zijn plaatselijk ook goed bekend. Dit draagt bij aan een betere kwaliteit van de uitgebrachte adviezen, omdat de plaatselijke omstandigheden en de karakteristieken binnen de gemeente expliciet bij de advisering betrokken worden.

Kanttekeningen en risico's

Geen.

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

Niet van toepassing.

Participatie en communicatie

Niet van toepassing.

Corona

Niet van toepassing.

Uitvoering en planning

Niet van toepassing.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit:

1. Artikel 9.3 lid 2 van de Bouwverordening Steenwijkerland 2012 als volgt aan te passen:
 - De leden van de welstandscommissie kunnen ten hoogste voor een termijn van drie jaar worden benoemd. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar.
2. De volgende personen tot 1 januari 2022 te benoemen tot leden en plaatsvervangende leden van de gecombineerde welstands- en monumentencommissie van de gemeente Steenwijkerland:

- **Algemeen**

- Voorzitter ir. V.W. Piscaer*
- Plaatsvervangend voorzitter R.J. Beerkens
- Secretaris ir. M.T. ten Hove - van den Heuvel*
- Plaatsvervangend secretaris ir. T. Stahlie - Biersteker
- Plaatsvervangend secretaris ing. J. Ruhl

- **Welstand**

- Lid, deskundige architectuur ir. A. Schurink
- Lid, deskundige architectuur ir. L. Vos
- Lid, stedenbouwkundige ir. R.E. Lamain*
- Lid, stedenbouwkundige ir. D. Majdandzic

- **Monumenten**

- Lid, deskundige architectuurhistorie ir. M.A. van Bleek
- Lid, deskundige architectuurhistorie drs. G.M. van Altena
- Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige ing. T. Temmink
- Lid, plaatsvervangend bouw-/restauratiedeskundige J.T. Teunis
- Lid, plaatsvervangend deskundige architectuur- en bouwhistorie drs. M. van Damme
- Lid, landschapsdeskundige ir. A. Coops
- Lid, plaatsvervangend landschapsdeskundige ir. I.M. Nij Bijvank - van Herel.